

Doen wat je kunt

Bruisende activiteiten op de Heidehoek

Door Wilma van Esch

In het Drentse dorp Vledderveen staat een sfeer vol schoolgebouw, tevens multifunctioneel dorpscentrum. Onlangs was haar 100ste verjaardag. Het gebouw huisvest Obs De Heidehoek, een school die bruist van het leven. Vijfendertig kinderen worden begeleid door vijf allrounders die er vol voor gaan. Eens in de veertien dagen een onderwijsinhoudelijke vergadering en de week ertussen overleg met duo collega's. Beslissingen worden snel genomen in een team dat weet wat ze met onderwijs wil. Gerben Douna, schoolleider maar ook parttime leerkracht van groep 7/8 is sinds '91 verbonden aan deze school.

Hij schetst een rijk beeld van het onderwijs op de Heidehoek aan de hand van praktijkimpressies uit de bovenbouw.

E.G.O. en initiatief

De invoering van het concept E.G.O. in 1994 ging geruisloos. De school werkte al ErvaringsGericht, maar dan intuïtief. De termen contractwerk en later Forum en Ateliers gaven namen aan werkvormen die allang eerder geïntroduceerd waren. Kinderen en leerkrachten waren en zijn verantwoordelijk voor de verschillende processen. 'De bovenbouw heeft wekelijks een klassenvergadering. Daarin worden belangrijke zaken en initiatieven besproken, ingebracht door de kinderen. Er is een notulant, die afspraken noteert en de notulen worden op het weblog geplaatst. Er is bijvoorbeeld een groep kinderen die verantwoordelijk is voor het bos. (De Heidehoek grenst aan een prachtig natuurgebied). Deze groep wil binnenkort de boswachter uitnodigen om zijn verhaal te doen en te vertellen hoe het met het bos gaat. Ze willen hem aanbieden nestkasten te maken. En dat

wordt vervolgens door hen gepland en geregeld. Ook de rondleiding van gasten en nieuwe ouders door school gebeurt door kinderen. Een aantal kinderen is ervaren, zij weten precies wat zij willen vertellen. Er draaien minder ervaren kinderen met hen mee, om mee te groeien in dit proces en het later zelf op te pakken'.

Volop K@nsen

'De bovenbouw heeft een eigen bedrijfje, genaamd K@ns. Dit bedrijf bedenkt acties en heeft een penningmeester die het budget beheert. De meest recente actie (een sjoelactiviteit) leverde € 45 op. De kinderen besloten hier een leren voetbal van te kopen á € 20. De rest van het geld wordt bewaard voor nieuw investeringen. Soms is de opbrengst van K@ns bestemd voor school, soms voor een goed doel. Dat wordt in de vergadering overlegd. De nieuwste

initiatieven zijn een wasstraat (maar daarvoor moet het eerst beter weer worden) en het maken van portemonnees en tassen van kosteloos materiaal. De bovenbouw heeft een eigen weblog waarop begin 2010 een eigen webshop wordt geopend'. Gerben brengt zelf ook uitdagingen in. Bijvoorbeeld de opdracht van COS: Breng in 2,5 min. de ICT op jouw school in beeld. De kinderen pakten dit gelijk op. Ze schreven een script, planden de filmopnames, maakten een film en hebben dit filmpje op You Tube geplaatst. <http://www.youtube.com/watch?v=4aLWJwqNCXQ>

Maar ook werd groep 7/8 uitgenodigd mee te denken over de vormgeving van computertafels. De aangeleverde tekeningen werden gecombineerd tot 1 ontwerp. Iedere week werken de kinderen aan hun eigen computertafel.

Het blijkt knap lastig om te bouwen wat op de tekening staat. De complexiteit, afwerking en het precies passen is een hele klus. Samen met een ouder leren de kinderen omgaan met allerlei gereedschap, zo leren ze technieken om hun tafel te realiseren.

Doen wat je kunt

Tijdens, maar ook buiten contractwerk om, maken de kinderen veel teksten. Wekelijks schrijven zij een tekst op een wiki (Wikispaces). De leerkrachten geven online feedback op hun teksten. De betrokkenheid bij het schrijven van teksten is hoog, onafhankelijk van het niveau. Kinderen kunnen thuis inloggen en schrijven daar ook regelmatig verder. Sommige kinderen blijken heel getalenteerd en hebben zelfs boeken gemaakt. Via Unibook.com heeft de school inmiddels al meerdere boeken laten uitgeven van kinderen. Nikkie uit groep 8 is al aan haar derde boek bezig. Contracten zijn afgestemd op het niveau van de kinderen, maar de verwachtingen naar kinderen zijn hoog. Binnen de geplande tijd moeten kinderen hun werk kunnen realiseren. Hebben ze niet doorgewerkt, dan zullen ze het op een ander tijdstip af moeten maken. Doen wat je kunt, geldt voor iedereen in de school.

Voor, na en tijdens...

Activiteiten op de Heidehoek starten al vroeg en gaan tot laat door. Vanaf 8 uur 's ochtends zijn de leerkrachten aanwezig. Kinderen zijn dan ook al welkom. Ouders weten dat er geen BSO is, maar dat kinderen welkom zijn en aan de slag kunnen. Er zijn allerlei bijzondere middelen aangeschaft: voor en na school en in de pauzes leven de kinderen zich momenteel uit op de dansmatten, die gekoppeld zijn aan het Activ bord in de gang. Maar ook de karaoke apparatuur geeft volop plezier. Het mooie is dat ook kinderen die niet zo kunnen zingen of dansen vol overgave opgaan in de activiteit en het plezier van muziek beleven ontdekken.

Combinatiegroepen

De school is verdeeld in 3 groepen: een groep 1/2/4, 3/5/6 en 7/8. Geen gebruikelijke indeling, ook hier durft de school buiten de kaders te denken. Groep 3 heeft veel aandacht nodig

en gedijt uitstekend bij de kinderen van 5/6 die al heel zelfstandig kunnen werken. Groep 4 in combinatie met kleuters blijkt ook een goede vondst. De kleuters werken en spelen in hoeken, de kinderen van groep 4 zijn alweer een stuk verder in hun ontwikkeling dan groep 3 en werken prima door tijdens het spel van de jongere kinderen. De leerkrachten werken in groepen van 2 of 3. Om het proces van de kinderen goed te kunnen volgen is een groepsmap gemaakt. Hierin is per kind in beeld gebracht wat er die week gepland is. Op de contractbrief van kinderen staat welk werk zij per week moeten maken. Ieder kind heeft een digitaal portfolio waarin

rijklijk uit geput wordt. Dat geldt ook voor een breed scala geschikte websites, ter ondersteuning van de methode Topondernemers. Op deze manier creëert het team van de Heidehoek een rijk, uitdagend en veilig milieu voor haar kinderen om in te werken en ontdekken.

De school is de enige vernieuwings-school in de omgeving. Ouders uit de regio kiezen bewust voor de Heidehoek en brengen hun kinderen dagelijks op en neer. De vraag is natuurlijk hoe lang nog, want hoe levensvatbaar is een school met vijfendertig kinderen. Maar voorlopig gaat de school op volle kracht

werk wat hij/zij de moeite waard vindt opgeslagen wordt.

vooruit om het met deze kinderen en dit team zo goed mogelijk te doen.

Samen ontwikkelen

De werkwijze van de Heidehoek is gewoon aanpakken. Het team heeft voor techniek opdrachtkaarten in 3 niveaus gemaakt. In korte tijd had de school 100 opdrachtkaarten, waar

Wilma van Esch in gesprek met Gerben Douma, de Heidehoek, Vledderveen.
www.obsdeheidehoek.nl